

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyaē ayōdhyākāṇḍē

॥ aṣṭāśītitaṃaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ aṣṭāśītitaṃ sargaḥ ॥

śrīrāmasya kuśaśayyāṃ dr̥ṣṭvā bharatasya śōkapūrṇa
udgārastēna svayamapi valkalajaṭādhāraṇapūrvakaṃ vanē
nivāsāya vicārasya prakāṣaṇam

tacchrutvā nipuṇaṃ sarvaṃ
bharataḥ saha mantribhiḥ |
iṅgudīmūlamāgamyā
rāmaśayyāmavaikṣata ॥ 2.88.1 ॥

abravījananīḥ sarvā
iha tasya mahātmanaḥ |
śarvarī śayitā bhūmā -
vidamasya vimarditam ॥ 2.88.2 ॥

mahārājakulīnēna
mahābhāgēna dhīmatā |
jātō daśarathēnōrvyāṃ
na rāmaḥ svaptumarhati ॥ 2.88.3 ॥

ajinōttarasamstīrṇē
varāstaraṇasañcayē |

śayitvā puruṣavyāghraḥ
kathaṁ śētē mahītalē || 2.88.4 ||

prāsādāgravimānēṣu
valabhīṣu ca sarvadā |
haimarājatabhaumēṣu
varāstarāṇaśāliṣu || 2.88.5 ||

puṣpasañcayacitrēṣu
candanāgurugandhiṣu |
pāṇḍurābhraprakāśēṣu
śukasāṅgharutēṣu ca || 2.88.6 ||

prāsādavaravaryēṣu
śītavatsu sugandhiṣu |
uṣitvā mērukalpēṣu
kṛtakāñcanabhittiṣu || 2.88.7 ||

gītavāditranirghōṣai -
rvarābharaṇaniḥsvanaiḥ |
mṛdaṅgavaraśabdaiśca
satataṁ pratibōdhitaḥ || 2.88.8 ||

bandibhīrvanditaḥ kālē
bahubhiḥ sūtamāgadhāiḥ |
gāthābhiranurūpābhiḥ
stutibhiśca parantapaḥ || 2.88.9 ||

aśraddhēyamidaṁ lōkē
na satyaṁ pratibhāti mā |

muhyatē khalu mē bhāvaḥ
 svapnō'yamiti mē matiḥ || 2.88.10 ||

na nūnaṃ daivataṃ kiñcit
 kālēna balavattaram |
 yatra dāśarathī rāmō
 bhūmāvēvamaśēta saḥ || 2.88.11 ||

yasmin vidēharājasya
 sutā ca priyadarśanā |
 dayitā śayitā bhūmau
 snuṣā daśarathasya ca || 2.88.12 ||

iyam śayyā mama bhrātu -
 ridamāvartitaṃ śubham |
 sthaṇḍilē kaṭhinē sarvaṃ
 gātrairvimṛditaṃ tṛṇam || 2.88.13 ||

manyē sābharaṇā suptā
 sītāsmiñśayanē śubhā |
 tatra tatra hi dṛśyantē
 saktāḥ kanakabindavaḥ || 2.88.14 ||

uttarīyamihāsaktaṃ
 suvyaktaṃ sītayā tadā |
 tathā hyētē prakāśantē
 saktāḥ kauśēyatantavaḥ || 2.88.15 ||

manyē bhartuḥ sukhā śayyā
 yēna bālā tapasvinī |

sukumārī satī duḥkhaṁ
na vijānāti maithilī || 2.88.16 ||

hā hatō'smi nṛśaṁsō'smi
yat sabhāryaḥ kṛtē mama |
īdṛśiṁ rāghavaḥ śayyā -
madhiśētē hyanāthavat || 2.88.17 ||

sārvabhaumakulē jātaḥ
sarvalōkasukhāvahaḥ |
sarvapriyakarastyaktvā
rājyaṁ priyamanuttamam || 2.88.18 ||

kathamindīvaraśyāmō
raktākṣaḥ priyadarśanaḥ |
sukhabhāgī na duḥkhārhaḥ
śayitō bhuvi rāghavaḥ || 2.88.19 ||

dhanyaḥ khalu mahābhāgō
lakṣmaṇaḥ śubhalakṣaṇaḥ |
bhrātaraṁ viṣamē kālē
yō rāmanuvartatē || 2.88.20 ||

siddhārthā khalu vaidēhī
patiṁ yānugatā vanam |
vayaṁ saṁśayitāḥ sarvē
hīnāstēna mahātmanā || 2.88.21 ||

akarṇadhārā pṛthivī
śūnyēva pratibhāti mē |

gatē daśarathē svargaṃ
rāmē cāraṇyamāśritē || 2.88.22 ||

na ca prārthayatē kaści -
nmanasāpi vasundharām |
vanē nivasatastasya
bāhuvīryābhirakṣitām || 2.88.23 ||

śūnyasaṃvaraṇārakṣā -
mayantritahayadvipām |
anāvṛtapuradvārām
rājadhānīmarakṣitām || 2.88.24 ||

aprahṛṣṭabalām śūnyām
viśamasthāmanāvṛtām |
śatravō nābhimanyantē
bhakṣyān viśakṛtāniva || 2.88.25 ||

adyaprabhṛti bhūmau tu
śayīṣyē'haṃ tṛṇēṣu vā |
phalamūlāśanō nityaṃ
jaṭācīrāṇi dhārayan || 2.88.26 ||

tasyāhamuttaraṃ kālāṃ
nivatsyāmi sukhaṃ vanē |
tat pratiśrutamāryasya
naiva mithyā bhaviṣyati || 2.88.27 ||

vasantaṃ bhrāturarthāya
śatrughnō mānuvatsyati |

lakṣmaṇēna sahāyōdhyā -

māryō mē pālayiṣyati || 2.88.28 ||

abhiṣēkṣyanti kākutstha -

mayōdhyāyāṃ dvijātayaḥ |

api mē dēvatāḥ kuryu -

riṃaṃ satyaṃ manōratham || 2.88.29 ||

prasādyamānaḥ śirasā mayā svayaṃ

bahuprakāraṃ yadi na prapatsyatē |

tatō'nuvatsyāmi cirāya rāghavaṃ

vanēcaraṃ nārhati māmupēkṣitum || 2.88.30 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē

ayōdhyākāṇḍē aṣṭāśītitaṃ sargaḥ ||